

enkelt Commune eller for Landet i Almindelighed end de fleste andre Anlæg af lignende Art, der kunde være Spørgsmaal om; men det er ogsaa af denne Grund, at det gaaer med disse Anlæg i det Mindre, som det gaaer i det Større med Jernbaner, at Communerne ville finde en væsentlig Hindring for at faae dem fremmede deri, at de skulle betale Told for det til deslige Anlæg fornødne Materiale. Jeg troer nu vel ikke, at denne Ansværelse er ganske grundet fra Communerens Side, og jeg har ved Sagens Forelæggelse ogsaa fremhævet, at disse Bænkfærdigheder i mine Tanker kunde overvindes derved, at Communerne selv forpligtede sig til at betale Tolden, saa at den muligen i Udlandet bosatte Contrahent blev fri derfor; men det er mig dog vel bekendt, at, som Forholdene hyppigt opfattes i Discussionerne om disse Sager i Communerne, saa maa det virkelig betragtes som et betydeligt Hjælpemiddel til at faae Sagen fremmet, at Kommunen veed, at den ikke kommer til at betale forud uberegnelige Toldafgifter for Materialet til disse Anlæg. Og, naar derhos disse Begunstigelser indskrænktes til et passende Tidsrum, saaledes at det fremtræder, at Lovgivningsmagten vil have en Ende paa den Slags Begunstigelser, ved kun at stille dem i Udfigt indenfor et bestemt begrændset Tidsrum, for derved at bevæge Communerne til at give Exemplet, saa troer jeg rigtignok ikke, at Sagen er saa overordentlig betænkelig, og navnlig ikke kan føre til saadanne Consequenter som dem, der af den sidste ærede Landsthingsmand (Beutner), forøvrigt fra hans Standpunkt som ønskelige, bleve stillede i Udfigt. Derfor man derimod har Betænkelighed ved at gjøre, om jeg saa maa sige, et yderligere Skridt i denne Retning, som der allerede er gjort med Hensyn til den sjællandske Jernbane, og som ogsaa er foreslaaet med Hensyn til dens Fortsættelse, saa skulde jeg rigtignok finde, at der var Meget, der talte for det, som af den ærede Landsthingsmand fra Falster (Stampe) blev fremhævet.

Jeg føres herved ganske naturligt til en anden Række Betragtninger, nemlig til en Sammenligning mellem det ærede Udvalgs Forslag og Regjeringens Forslag. Der kan vistnok al-

deles Intet være til Hindring for at sammendrage Lovforslaget i een Paragraph, naar man er sikker paa, at alle Lovgivningsmagtens Dele, altsaa for det Første ikke blot Landstinget, men ogsaa Folkethinget, ville være enige om at bevilge Sagen med eet Slag ligesaa vel for Odense, som for alle andre Communer; saa er der slet ingen Betænkelighed derved, og saa kan det være overflødig at gjøre 2 Paragrapher af Loven. Men det, som har bevæget Regjeringen til at dele Lovudkastet i 2 Paragrapher, og som forekommer mig, navnlig efterat jeg har hørt den ærede Landsthingsmand for Falster, at være et berettiget Hensyn for Regjeringen, det var, at det var meget vel tænkeligt, at Lovgivningsmagten kunde ville yde en saadan Begunstigelse til Odense og eventuelt maaskee, hvis Tilfældet skulde gjentage sig, ligeledes ved specielle Love til andre Communer, men at man fandt det betænkeligt, at tilstaae dem ganske i Almindelighed; thi alle de, som ikke fandt Betænkelighed ved særlig at yde Odense denne Begunstigelse, og maaskee ogsaa vilde være villige til i Fremtiden i lignende Tilfælde, idetmindste til en vis Grad, at stemme for lignende specielle Lovforslag, maatte da som en Følge af den Betænkelighed, de havde ved at stemme for Sagen i Almindelighed, stemme mod Lovforslaget, naar det redigeredes saaledes, som det er foreslaaet af Udvalget, og Forslaget vilde saaledes foruden Modstanderne af Sagen overhovedet ogsaa faae Modstandene af denne almindeligere Side af Sagen imod sig. Det er derfor, at jeg vil tillade mig at henstille til det ærede Udvalg, om det ikke, da Sagen dog i sig selv er en reen Redactionsag, maatte være forsigtigere, for i ethvert Tilfælde at sikkre Odense Commune den Begunstigelse, som man jo Allsynes at unde den, at bibeholde Inddelingen i 2 Paragrapher. Om man da vilde ombytte Aaret 1854 med 1857, da troer jeg ikke, at der fra Regjeringens Side derved kunde være nogen særdeles Betænkelighed. Det er jo altid Gjenstand for et vilkaarligt Skøn, om man vil sætte en saadan Tidsgrændse til 3 eller til 6 Aar, og der kan vistnok ikke, naar Meningen udtaler sig derfor i et af de ærede Thing, være Noget iveien for at gaae ind paa den